ՍԵՊՀԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ ԼՍԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՏԱՆ

ՆՈՐ-ՕՐ

ԼՐԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ՆՈՐ ՕՐ»Ի

ՆՄԿ ԿԱՄ ՈՒԻԼ ԹՂԹ ԿՑՈՒԹՐԻՆ
ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՒ
Վ.արչութիւն ՆՈՐ ՕՐ լրագրի
ԳԱՀԻՐԷ

Direction du journal
NOR-OR
Caire

Ձեռագիրներն եա չեն դարձուիր,
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ Ժ. ՄԻՒՆԻԷ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ

		ԴՐՇ. ՈՂՋ
ԴաՒիրէի համար	տարեկան	50
» »	վեցամսեայ	30
Շրջակայից »	տարեկան	60
» »	վեցամսեայ	35

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան	Ֆրանգ	18
Վեցամսեայ	»	10

ՌՈՒՍԻԱՅԻ ԵՒ ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան	ռուբլի	7
Վեցամսեայ	»	4

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆԸ ԿԱՆԽԻԿ Է
ԵՒ ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՍԸ
Թերթին վարչութեան վրայ է

ՇԱԲԱԹ 14/27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ — ՔՍԱՆ ՓԱՐԱՅ ՈՂՋ — Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 41

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐԿԱՅ ՏԱՐԻՈՅՍ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 11ԷՆ ՄԿՍԵԱԼ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԿՆԻՔՆ ՈՒ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ–ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ՏԻԱՐ ՄՓԲԱՏ ՓԱՓԱՋԵԱՆԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԶԸ ԿՐՈՂ «ՆՈՐ ՕՐ»Ի ԸՆԿԱԼԱԳԻՐՆԵՐՆ ԱՆՎԱՒԵՐ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻՆ։

* * *

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՍ ԿԸ ՓՈՒԹԱՅ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵԼ ԹԷ «ՆՈՐ ՕՐ»Ի ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ ՏԻԱՐ ՄՓԲԱՏ ԲԻՒՐԱՏ ԱՅՄ ՕՐՈՒԱՆԷ ՍԿՍԵԱԼ ԴԱԴԱՐԵԱԼ Է «ՆՈՐ ՕՐ»Ի ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏԻ ՊԱՇՏՕՆԷՆ։

22 ՍԵՊՏ. 900

* * *

«Նոր Օր»ի վարչութիւնը կը խնդրէ Սբտասահմանի ու կովկասի արգոյ բաժանորդներէն որ հաճին պահանջել իրկտողով մը «Նոր Օր»ի պակաս ստացուած թիւերը, որոնք պիտի ղրկուին անմիջապէս։

Նոյնպէս կը խնդրուի «Նոր Օր» ստացող բոլոր կովկասի հայ թերթերու ու Հանդէսներու Պատ. խմբագիրներէն որ իրենց հրատարակութիւնները փոխանակեն «Նոր Օր»ի հետ։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ ՏԵՍԱՐԱՆ

ՓԱՍՏԱԲԱՆԸ ՓԱՍՏԱԲԱՆԻՆ ԴԷՄ

(Շար. նախորդ թիւէն)

Պ. — Անանկ է նէ փաստաբանները հոս անիրաւութիւն շատ կ'ընեն։

Ս. — Հոգ մի ըներ, պապա, իրենց գլուխը մեծ մէճլիս մը կայ. հատ ունի փաստաբան մը անիրաւութիւն ընէ մէկու մը, անգամ մը բռնեցին մի, ա'լ թող չեն տար եախան. հապա խարդախութիւն ընելու ըլլայ նէ՝ անունը ճէտվէլէն կը ջնջեն, ու ա'լ փաստաբանութիւն չի կրնար ընել։

Այնքան սէրթ են որ փաստաբանը դատարին դէմ քիչ մը լսկուն երկնցնելու ըլլայ, անոր անգամ պատիժ կուտան։

Պ. — Եղբայր, ատ խըտար ալ սէրթութիւն կ'ըլլայ մի եա՛։

ՀԱՅ ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐՆ ՈՒ ԵԳԻՊՏԱՀԱՅՆ

(Շարունակութիւն թիւ 39էն)

3. ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ասոնց մէջ անդրանիկն եղաւ.

1. **Վասպուրականի Որբախնամը.** —Երբ Մայր–Հայրենեաց որբերու հառաչանաց արձագանքին անտարբեր կը գտնուէր Եգիպտահայ հասարատան, Վասպուրականի հայրենասէր ազգայիններ ի մի վայր խմբուած կը խորհրդակցին իրաց վիճակին քափփանք մը հասցնելու. խորհրդակցութիւնք որ արդիւնաբեր կ'ըլլան ու վերջապէս 1899 Յունիս 1ին կը կազմուի ընկերութիւն մը. ահա այդ ընկերութիւնն է՝ այս օրուան Վասպուրականի Որբախնամ ընկերութիւնը, որուն վրայ պիտի խօսինք։

Ճշդրիտ եղած ըլլալու համար մեր հաղորդած տեղեկութեանցը մէջ, աչքէ անցուցինք անձամբ՝ նոյն ընկերութեան Գործ. Ժողովոյ ճօթնամսեայ գործառնութեանց տեղեկագիրը՝ ինչպէս նաև մինչև ցայսօր ընկերութեան ընդհանուր վիճակը։

Հոն տեսանք անխոնջ ու անվրդով աշխատութեան չրջան մը որ միանգամայն պտիւնաբեր եղած է։

Չը գիտնանք թէ աշխատութիւնը միմիայն անխոնջ ըլլալով արդիւնաբերկ'ըլլայ. աշխատութիւն մը որքան անխոնջ ըլլայ, եթէ անոր գործունէութեան եղանակը թերի է, աշխատութիւնը կը դադրի արդիւնաբեր ըլլալէ։ Հարստութեան գիտութիւնը կ'ըսէ թէ՝ երկու հոգիներ անխոնջ կ'աշխատին, մին կը յաջողի, միւսը եթէ չը յաջողիր, պատճառը այն է թէ՝ գործունէութեան եղանակը չէ կրցած գտնել ու ընտրել։

Այո՛ Վասպուրականի Որբախնամ ընկերութեան աշխատութիւնը արդիւնաւոր եղաւ, որովհետև անոր անդամները անչուք ու անչչուկ սկսան գործել. որովհետև իրենց ամսական բաժնեգինները խիստ դիւրամատչելի որոշուեցաւ, միմիայն երկու դահեկան ողջ. որովհետև ընկերութեան գործունէութեան դերը՝ իրարու հաւասար համեստ անդամներու ձեռք ունաց. մին միւսէն երբէք բարձր. Ընդհ. Ժողովոյ Ատենապետէն սկսեալ Գործ. Ժողովոյ մինչև յետին անգամը՝ դիրքով ու չուքով իրարմէ մեծ տարբերութիւն ունեցողները չէին. որով գործին մէջ եսասիրութիւն չը պիտի կրնար մտնել. ահա՛ այսպէս ապահովուեցաւ ատան և չորս որբերու ապագան։

Ուրեմն կ'արժէ նշանակել հոս՝ սոյն ընկերութեան գործունէութեան չրջանին գլխաւոր անցքերն մեր ուշադրութեան հանդիպածին չափ։

Ա. 1899 Յունիս 1ին 17 անդամներէ կազմուած ընկերութիւն մը մինչ ցվերջ Դեկտեմբեր ունեցած է հաւիւր անդամ։

Բ. 1900ի ցվերջ Սեպտեմբերի, ընկերութեան անդամոց թիւը բարձրացած է 200ի, որոնք կը վճարեն 362 բաժնեվճար, ամսական 2 ղրշ.ի հաշուով։

Գ. Մինչև Սեպտեմբերի սկիզբը, որդեգրուած որբերու թիւն է 14 ո-րոնց 2ը եօթնամսեայ չրջանին մէջ, իսկ մնացեալները անկէ ասդին յանձնարարուած են։ Չը մոռնանք յիշեցնել թէ ընկերութիւնը՝ նպատակ ունի անպաշտպան որբեր որդեգրել մի միայն Վասպագայ վանուց մէջ, որ ի Վան։

Դ. Ընկերութեան Գործադիր ժողովը՝ 1900 տարւոյ Ծննդեան առթիւ գաղափարն յղացաւ կազմակերպելու բացառիկ նպաստ մը յանուն որբոց, գործակցութեամբ ուրիշ Որբասիրաց

Ս. — Է՛հ. . . ինչ ըսես պապա։

—Եկուր հիմայ Տաճկաստանի ազօգաթներուն՝ հոնտեղ ալան քէնտինէ քօղ օյնար. բայց եթէ աստեղի պէս մէճլիս մը ըլլայ, տե՛ս ինտոր կը վախնան։

Պ. — Հիմակ հասկցայ եղբարս. էրնէկ հոն ալ ա՛նպէս ըլլար իմ ալ վիճակս ասանկ չէր . . . (աս միջոցին Պ. . .ն ա՛խ մը քաշելով, ի՛նչ ըսեմ էս ան Աս. . . բատ ու վերջը չը բերած կտրեց։

Ս. — Պապա, չըլլայ որ Աստուծոյ հայհոյես։

Պ. — Հը՛,

Ս. — Հաթթա, Տաճկաստանի մէջ, ամէն մարդ առանց տիպլոմա ունենալու փաստաբանութիւն կրնայ ընել. իլլէ խուլումճիներուն փաստաբանութիւն ընելը շատ տեսած եմ։

—Միտքէս չելլար Ալիյէ նազըրը (արդարութեան նախարար) Հասան Ֆէհմի փաշան կար, խեղճը շատ աշխատեցաւ որ Եւրոպայի պէս, Տաճկաստանի մէջ ալ մինակ պզրոցէ տիպլոմ ունեցողները իրաւունք ունեան փաստաբանութիւն ընելու։ Ինչ կ'ըսես Շէյխ–իսլամը հակառակեցաւ։

Պ. — Տէր ողորմա՛, ինչո՞ւ հակառակի։

Ս. — Կէօյես Շէրիի օրէնքը չը ներեր եղեր։

Պ. — Սուտ է, ատամ։

Ս. — Չէ՛, պապա, իրաւ է. Մէճլիսին մէջ մատուէ մը կայ որուն վրայ կը կոթըրնին կոր, այսինքն «Միւտաայի տիւէտիկինի վէքիլ իտէ պիլիր». (դատի մը տէրը ուզածը ազատ է փոխանորդ կարգելու)։ Տիպլոմ ունենայ չունենայ, քանի որ այս ինչ մարդուն էհլիյէթ ունիմ, անիկայ վէքիլ պիտի ընեմ կ'ըսէ կոր, ի՛նչ կրնաս ըսել. արդէն ատոր համար ալ չէ մի որ ավօգաթուԹիւնը Տաճկաստանի մէջ յարգ չունի։

Պ. — Եա, վիլայէթներուն մէջ մէճլիս մը կայ, որուն առջևը շատերը կ'երթան երկու խօսք իմիհան կուտան, ու թուղթի մը կտոր կ'առնեն կոր նէ, ան ի՛նչ է–

Ս. — Ան ոչինչ բան է, գիտեմ։

Ատ թուղթը հոս ստակ մ'անգամ չըներ. վկայական պէտք է, պապա, վկայա՛կա՛ն, չորս տարի ավօգաթներուն դպրոցը շարունակած ու անկէ օրինաւոր սիպլոմա մը առած ըլլալու է, որ Մըսըրին Մուխթէկէթը մահքէմէին առջև կրնայ փաստաբանութիւն ընել, գիտցած ըլլաս հա՛ . . .

Պ. — Ըսել է քի, Տաճկաստանցիները հոս ավօգաթութիւն չեն կրնար ընել, քանի քիմ պըրոց չունին։

Ս. — Ի՛նչ կ'ըսես պապա, հիչ իմացած չե՛ս, Պոլիս Այա–Սոֆիայի մէքթէպի Հուզուրը։

Պ. — Ոչրկէ իմանայ ատանկ բաներ ինձի պէս խեղճ մարդը ա՛խ . . .

Ս. — Եա, բուխսաթնամէն ի՞նտոր իմացար։

Պ. — Մէհքէմէին իքէն, ատ մեր մարդուն եապուխանէին վրայ մէկ քանի անգամներ տեսայ. ասոր անոր ճախա կընէր ատ թուղթով։

Ս. — Ատ թուղթով թող հոս գայ ճախա ընէ նայինք, ամա վերջը պօյը կը տեսնայ։

Պ. — Ախպար, իշլէ ատ մարդն է ըսածը եա՛։